

Rutin åtkomst till journalen via 1177 vårdguidens e-tjänster

1	INLEDNING	3
2	FÖRSEGLING OCH UPPLÅSNING AV E-TJÄNSTEN JOURNALEN	3
2.1	Bakgrund	3
2.2	Försegling av e-tjänsten Journalen.....	3
2.2.1	Försegling på invånarens initiativ.....	3
2.2.2	Försegling på hälso- och sjukvårdens initiativ	4
2.3	Häva försegling av e-tjänsten Journalen	5
2.3.1	Häva försegling på invånarens initiativ	5
2.3.2	Häva försegling på hälso- och sjukvårdens initiativ	5
3	DIREKTÅTKOMST TILL E-TJÄNSTEN JOURNALEN FÖR VÅRDNADSHAVARE GÄLLANDE BARN	5
3.1	Bakgrund – vårdnadshavares rätt att ta del av barns journalinformation i e-tjänsten Journalen	5
3.2	Försegling av vårdnadshavares direktåtkomst till barns journal	6
3.3	Borttag av försegling av vårdnadshavares direktåtkomst till barns journal	6
3.4	Rutin för att förlänga direktåtkomst i e-tjänsten Journalen för vårdnadshavare eller barn, gällande barn mellan 13 och 15 år.....	7
3.5	Rutin för att ta bort förlängd direktåtkomst för vårdnadshavare i e-tjänsten Journalen gällande barn mellan 13–15 år.....	7
4	DIREKTÅTKOMST TILL E-TJÄNSTEN JOURNALEN SOM OMBUD	8
5	SAMMANFATTNING AV PRAKTISK INFORMATION	8

1 Inledning

E-tjänsten Journalen nås via inloggningen på 1177.se. Regelverket sätter de yttre ramarna för tillämpningen av e-tjänsten Journalen inom Region Jämtland Härjedalen. Utifrån detta regelverk så beskrivs i förevarande dokument rutiner för försegling och upplåsning av e-tjänsten Journalen samt direktåtkomst till e-tjänsten Journalen för vårdnadshavare gällande barn. I dokumentet beskrivs även rutiner för vårdnadshavares möjlighet till förlängd direktåtkomst till journalinformation gällande barn mellan 13-15 år.

2 Försegling och upplåsning av e-tjänsten Journalen

2.1 Bakgrund

Ingen ska tvingas logga in i e-tjänsten Journalen för att ta del av sin journalinformation mot sin vilja. Därför är det möjligt att välja "Försegla konto" i e-tjänsten. Detta kan exempelvis vara aktuellt för personer i utsatt position. Invånaren, men även personal inom hälso- och sjukvården, har möjlighet att försegla och låsa upp e-tjänsten Journalen.

Försegling kan också användas av den som inte anser att myndighetskraven om stark autentisering är tillräckligt höga. Invånare som har förseglat sin journal har inte längre direktåtkomst till den.

Försegling kan i första hand göras direkt i e-tjänsten Journalen eller via central support. Invånaren kan begära upplåsning av förseglingen enligt fastlagd rutin.

2.2 Försegling av e-tjänsten Journalen

2.2.1 Försegling på invånarens initiativ

I första hand förseglar invånare sin journal för direktåtkomst genom att logga in med e-legitimation på 1177.se och i e-tjänsten Journalen välja "Försegla konto".

De som inte kan eller vill försegla via detta alternativ kan göra det via central support. Ifylld blankett Begäran om försegling av journal via nätet, fylls i och skickas till central support för verkställande och diarieföring. Invånaren kan välja om denne önskar skriftlig bekräftelse eller inte, om när förseglingen är utförd.

Blanketten kan också lämnas personligen till valfri hälsocentral eller vårdenheter där man skickar den med internpost till Central support för e-tjänsten Journalen, Hus 2, för verkställande och diarieföring.

Observera att det är viktigt att tydliggöra för invånaren skillnaden mellan att spärra journal inom och/eller mellan vårdgivare och att försegla e- tjänsten Journalen på 1177.se.

2.2.2 Försegling på hälso- och sjukvårdens initiativ

Hälso- och sjukvårdspersonal kan tillfälligt försegla e-tjänsten Journalen för en enskild invånare. Detta kan exempelvis bli aktuellt vid misstanke om att någon annan person än invånaren missbrukar invånarens konto i e-tjänsten Journalen eller att invånaren mot sin vilja tvingas använda e-tjänsten. Menprövning ska alltid göras, som grund för att tillfälligt försegla e-tjänsten Journalen från en viss enhet, eller från alla enheter, under en tidsbegränsad period. Slutdatum ska alltid sättas. Ansvarig för beslutet – verksamhetschefen eller en av denne utsedd - dokumenterar detta på blankett. Dokumentation om försegling av Journalen på hälso- och sjukvårdens initiativ görs i samband med detta i Cosmic under Basinformation/på sökordet Journalen via nätet. Slutdatum ska anges. Ifylld blankett Vårdens initiativ: Ta bort direktåtkomst till journalinformation för invånare skickas med internpost till Central support för e-tjänsten Journalen, för verkställande och diarieföring.

Försegling kan ibland behöva göras akut. Akut, omedelbar försegling beslutas av överläkare/bakjour på aktuell klinik, dokumenteras av denne, eller av denne utsedd, i Cosmic enligt ovan, och verkställs av Centrala supporten för e-tjänsten Journalen. Jourtid verkställs akut försegling av bakjouren på Barnkliniken. Försegling som görs akut gäller hela journalen. Beslut om den tillfälliga akuta förseglingen ska dokumenteras av överläkare/bakjour på blanketten. Ifylld blankett skickas med internpost till Central support för e-tjänsten Journalen för diarieföring. Om det finns behov av akut verkställighet kontaktas bakjouren på Barn.

Under den tillfälliga förseglingen ska aktuell verksamhetschef, eller av denne utsedd person, så snart som möjligt utreda och besluta om huruvida tjänsten ska vara stängd en längre period. Beslut ska också tas om vilken enhet/vilka enheter som är aktuella. Verksamhetschefen/den utsedde ska dokumentera beslutet på blankett som hanterar dokumentation om beslut om fortsatt försegling av Journalen på hälso- och sjukvårdens initiativ. Invånaren ska informeras om att e-tjänsten Journalen ska vara stängd fortsättningsvis, och under vilken period. Dokumentation sker i Cosmic enligt ovan.

Utskrift av delar av journalanteckningar från aktuell klinik under förseglingsperiod kan ske efter menprövning av patientansvarig läkare.

2.3 Häva försegling av e-tjänsten Journalen

2.3.1 Häva försegling på invånarens initiativ

De invånare som vill låsa upp en försegling av direktåtkomst till e-tjänsten Journalen ska kontakta Central support för e-tjänsten Journalen. Supporten informerar om vad det innebär att häva förseglingen, dvs. att journalinformationen blir åtkomlig genom inloggning med e-legitimation på 1177.se. Invånaren informeras också om att det krävs en särskild procedur för att låsa upp förseglingen.

Supporten skickar blankett gällande att häva försegling av e-tjänsten Journalen på invånarens initiativ i ett rekommenderat brev med tillägget "Personlig utlämning" till invånarens folkbokföringsadress, dvs. ett rekommenderat brev som endast lämnas ut till adressaten, inte till bud eller person med fullmakt.

I det rekommenderade brevet finns information om vad det innebär att häva förseglingen. I brevet ombeds invånaren att personligen lämna tillbaka ifylld blankett till valfri hälsocentral eller sjukhus. Ifylld blankett skickas därefter med internpost till Centrala supporten för e-tjänsten Journalen för verkställande och diarieföring. Patienten kan också välja att skicka blanketten direkt till supporten.

Vid behov motringer supporten invånaren innan hävning sker.

Ärendet diarieförs och förseglingen hävs snarast möjligt. Invånaren informeras när hävningen av förseglingen har genomförts. Informationen kan ske genom att supporten kontaktar invånaren eller skickar ett meddelande via 1177.se.

2.3.2 Häva försegling på hälso- och sjukvårdens initiativ

Då verksamhetschefen, eller den som fått detta uppdrag, har utrett och kommit fram till att försegling ska tas bort tidigare än det datum som är satt som slutdatum, ska detta verkställas skyndsamt, och invånare informeras. Dokumentation sker i Cosmic att försegling är hävd i Basinformation/på sökordet Journalen via nätet, efter verkställande.

Ifylld blankett Vårdens initiativ: häva försegling av direktåtkomst till journalinformation, skickas med internpost till Centrala supporten för e-tjänsten Journalen, för verkställande och diarieföring.

3 Direktåtkomst till e-tjänsten Journalen för vårdnadshavare gällande barn

3.1 Bakgrund – vårdnadshavares rätt att ta del av barns journalinformation i e-tjänsten Journalen

Barn upp till 16 år har inte direktåtkomst till sin egen journalinformation.

Enligt det nationella regelverket som Region Jämtland Härjedalen har antagit har vårdnadshavare direktåtkomst till sina barns journalinformation via e-tjänsten Journalen

tills barnet fyller 13 år. Undantag från denna regel kan i särskilda fall beslutas av verksamhetschef.

3.2 Försegling av vårdnadshavares direktåtkomst till barns journal

I vissa fall kan sekretess gälla mot vårdnadshavaren, t.ex. då det kan antas att den underåriga (barn under 16 år) lider betydande men om uppgiften röjs för vårdnadshavaren. Det kan även finnas uppgifter om andra personer i journalen, och där menprövning gjorts och uppgifterna bedömts inte ska vara tillgängliga för vårdnadshavaren genom direktåtkomst. Att häva direktåtkomst kan också bli aktuellt vid tvångsåtgärder eller vårdnadstvister. I dessa fall kan rätten till direktåtkomst tas bort från vårdnadshavare och gäller då alla verksamheters journaler.

Akut, omedelbar försegling beslutas av överläkare på barnkliniken bakjour, och verkställs av barnkliniken bakjour. Båda vårdnadshavares åtkomst blockeras, som en första åtgärd. Anteckning om försegling görs i journalen av den läkare som ansvarar för vården i Basinformation/under sökordet Journal via nätet: val: Båda vårdgivares åtkomst förseglad på vårdgivarens initiativ.

Beslut om den tillfälliga förseglingen ska dokumenteras av barnkliniken bakjour på blankett Vårdens initiativ: Akut försegling av direktåtkomst till barns journalinformation för vårdnadshavare

Ifylld blankett skickas med internpost till Centrala supporten för e-tjänsten Journalen för diarieföring.

Under den tillfälliga förseglingen ska ansvarig beslutsfattare på barnkliniken leda arbetet med att utreda och besluta om huruvida tjänsten ska vara stängd tillsvidare. Dokumentation av beslut ska göras på blankett Vårdens initiativ: Fortsatt försegling alternativt upplåsning av direktåtkomst till barns journalinformation för vårdnadshavare. Förlängs förseglingen kan det bli aktuellt att försegla direktåtkomst för båda eller den ene vårdnadshavaren. Invånaren ska informeras om huruvida e-tjänsten Journalen ska vara stängd för vårdnadshavare fortsättningsvis. Anteckning om försegling görs i journalen enligt ovan, och om det gäller den ena eller båda vårdnadshavare.

3.3 Borttag av försegling av vårdnadshavares direktåtkomst till barns journal

När beslut tagits om att försegling ska hävas, ska detta verkställas skyndsamt, och vårdnadshavare informeras. En notering ska göras i journalen om att förseglingen hävts, för den ene eller båda vårdnadshavare, i Basinformation/under sökordet Journal via nätet: Försegling hävd. Ifylld blankett Vårdens initiativ: Fortsatt försegling alternativt upplåsning av direktåtkomst till barns journalinformation för vårdnadshavare skickas med internpost till Centrala supporten för e-tjänsten Journalen för diarieföring.

Under tiden när vårdnadshavarens direktåtkomst är förseglad får inte journalkopior lämnas ut till denne från någon avdelning eller mottagning.

3.4 Rutin för att förlänga direktåtkomst i e-tjänsten Journalen för vårdnadshavare eller barn, gällande barn mellan 13 och 15 år

Vårdnadshavare (den ena eller båda vårdnadshavare) som vill förlänga sin direktåtkomst till journalinformation i e-tjänsten Journalen för barn mellan 13-15 år ska kontakta aktuell klinik. Ifylld blankett Direktåtkomst journalinformation till vårdnadshavare för minderårig från 13 år t o m 15 år, skickas till Central support för e-tjänsten Journalen. Förlängning av direktåtkomst gäller endast journalinformation från aktuell klinik.

Vårdnadshavare och/eller barn ska samråda i frågan om direktåtkomst med behandlande hälso- och sjukvårdspersonal. Utifrån mognadsgrad kan också beslutas att den unge själv kan få direktåtkomst till journalen.

Beslut fattas av behandlande läkare efter menprövning, samt värdering av den unges mognadsgrad och självbestämmande. I takt med barnets stigande ålder, mognad och utveckling ska allt större hänsyn tas till barnets egen vilja och åsikt. I vissa fall kan bedömningen bli att sekretess gentemot vårdnadshavaren ska gälla och direktåtkomst kan då komma att inte medges. En individuell prövning ska ske i det enskilda fallet.

Beslut dokumenteras på blanketten. Ifylld blankett Direktåtkomst journalinformation till minderårig från 13 år t o m 15 år skickas med internpost till Central support för e-tjänsten Journalen, för verkställande och diarieföring.

Invånaren informeras av Central support via telefon eller 1177.se när upplåsningen av direktåtkomst för vårdnadshavare gällande barn mellan 13-15 år har genomförts. Förlängningen av direktåtkomsten är tidsbegränsad (gäller ett år fr.o.m. datum för underskrift) och måste aktivt förlängas varje år. Förlängningen ska initieras av vårdnadshavaren och/eller barnet.

3.5 Rutin för att ta bort förlängd direktåtkomst för vårdnadshavare i e-tjänsten Journalen gällande barn mellan 13–15 år

Den förlängda direktåtkomst till journalinformation som vårdnadshavare, eller barnet själv, har fått avseende barn mellan 13-15 år kan tas bort. Ärendet dokumenteras på blankett Ta bort förlängd direktåtkomst av journalinformation för minderårig och eller vårdnadshavare barn från 13 år t o m 15 år. Denna typ av ärenden kan initieras av vårdnadshavare, barnet eller hälso- och sjukvårdspersonal. Initieras ärendet av sjukvården ifylls blankett Vårdens initiativ: Ta bort förlängd direktåtkomst av journalinformation för minderårig från 13 år t o m 15 år och eller vårdnadshavare. I samråd med vårdnadshavare och/eller barn samt behandlande hälso- och sjukvårdspersonal lämnar vårdnadshavare eller verksamhetschef in önskemål om att ta bort den förlängda direktåtkomsten. Så snart verksamhetschefen har fattat beslut ska beslutet verkställas och vårdnadshavare och/eller barnet ska underrättas.

Ifylld blankett skickas till Central support för e-tjänsten Journalen för verkställande och diarieföring. Beslutet i ärendet ska diarieföras.

4 Direktåtkomst till e-tjänsten Journalen som ombud

Legal ställföreträdare kan ansöka om direktåtkomst som ombud i e-tjänsten Journalen. Följande krav ska vara uppfyllda: förordnande från tingsrätten med uppdrag att sörja för person.

Legal ställföreträdare som önskar direktåtkomst till journalinformation i e-tjänsten Journalen ska beställa blankett Legal företrädares åtkomst till Journalen som ombud, genom att kontakta Central support för e-tjänsten Journalen, eller aktuell klinik.

Beslut fattas av behandlande läkare efter menprövning, En individuell prövning ska ske i det enskilda fallet. Restriktivitet ska råda.

Beslut dokumenteras på ovanstående blankett. Ifylld blankett skickas med internpost till Central support för e-tjänsten Journalen, för verkställande och diarieföring. Tingsrättens beslut ska bifogas.

Legal ställföreträdare informeras av Central support via telefon eller 1177.se när upplåsningen av direktåtkomst till e-tjänsten Journalen är tillgänglig. Direktåtkomsten är tidsbegränsad (gäller ett år fr.o.m. datum för underskrift) och måste aktivt förlängas varje år. Förlängningen ska initieras av legal ställföreträdare.

5 Sammanfattning av praktisk information

Information för invånarna och medarbetare finns på www.1177.se och insidan.regionjh.se. Blanketter finns för medarbetare på Insidan.

När Journal förseglats av en annan region framgår det av journalanteckning i NPÖ.

Patienter med reservnummer kan inte se sin journal via nätet.

1177 vårdguiden e-tjänster har en invånarsupport som har öppet mellan kl. 06.00-22.00 alla dagar, tfn 08-12313500.

Invånarna och hälso- och sjukvårdspersonalen kan få information samt blanketter utskickade, via Central support för e-tjänsten Journalen.

Kontaktuppgifter Central support för e-tjänsten Journalen.

Inkomna och upprättade handlingar (blanketter m.m.) i ärenden om försegling/upplåsning och direktåtkomst ska diarieföras och kommuniceras med berörda i enlighet med förvaltningslagen (1986:223) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För juridiska frågor hänvisas till personal vid samordningskansliet för juridik och informationssäkerhet informationssakerhet@regionjh.se.